

„Csak eszednek és lelkednek olvasás útján
nyert kincse jelenti az igazi gazdagságot,
mert ez nem vész el, és nem hagy el soha.”

Leonardo da Vinci

KEDVES MÁSODIK OSZTÁLYOS TANULÓ!

Bizonyára ismerősek lesznek számodra a következő gondolatok, mire a tanév végére érsz:

**Olvasni jó,
az olvasás öröm,
az olvasás gazdagít!**

Ezt akkor fogod megtapasztalni, ha már nagyon jól tudsz és szeretsz is olvasni. Ehhez persze sok-sok gyakorlásra van szükség. Az *Aranyablak* olvasókönyvben érdekes szövegeket találsz. Ezeken gyakorolhatod az olvasást, a szöveg megértését.

Az olvasást megszeretve új ismereteket, élményt szerezhetsz, és gazdagodik a tudásod is.

Fogadd meg a következő jó tanácsokat!

- Olvasd el többször a gyakorlásra kiválasztott szöveget!
- Gyakorold külön is az ismeretlen és a hosszú szavak olvasását!
- Próbáld meg elmondani a saját szavaiddal, hogy miről szólt a szöveg!
- Fogalmazz meg kérdéseket a szöveghez! Társaid pedig válaszoljanak rá!
- Írd le a füzetedbe, ha számodra ismeretlen szót vagy kifejezést találsz az olvasmányban, és jegyezd meg, hogy mit jelent!

A szövegekhez kapcsolódó feladatok megoldását a következő jelek segítik.

Írd le a füzetedbe a megoldást!

Közösen, párban, csoportban is dolgozhattok!

Gyakorold hangos olvasással a helyes hanglejtést!

Tanuld meg a verset vagy egy részletét!

Érdekes dolgot tudhatsz meg, ha elolvasod.

ÉVSZAKOK

Év múlik, évet ér,
Egymást hajtja négy testvér.
Víg tavasz, virághintő,
Koszorús nyár, kalászdöntő,
Az őszi gyümölcserlelő,
A tél havat terelő.

NAPTÁR

Január: hó, hó, hónapok.
Benéznek sorba: itt vagyok.

Február: szél, szél, széles ég,
Csatorna ontja énekét.

Június: tűz, tűz, tűz a nap.
Aranybúzában gép arat.

Július: víz, víz, vízesés.
A tó, a táj, a nyár mesés.

Augusztus: ég, ég, kék terem.
Dinnyék. Meglékelt végtelen.

Március: rügy, rügy, rügy fakad.
Tarka virágok, madarak.

Április: por, por, záporok,
Pocsolya, tenger háborog.

Május: majális. Dong a lomb.
Harangvirág és nagykolomp.

Szeptember: légy, légy, légy te bölcs.
Sok iskolás és sok gyümölcs.

Október: szűr, szűr, szép szüret.
Korábban jön a szürkület.

November: köd, köd, lusta köd.
Mögüle tréfás ág bököd.

December: zúz, zúz, zúzmarát.
Az év kisöpri udvarát.

Rigó Béla

ÉNEK

Az alkony oson már
fák lombja alól.
A nyár hegedűjén
ősz bánata szól.

Fák lombja alól
táncolva az ősz jön,
s a rőt koszorút
megrázza a törzsön.

Táncolva az ősz jön,
s mint felleg a hegyre,
vállamra borulnak
az ősz meg az este.
Az ősz meg az este.

Juhász Gyula

ŐSZ

Ősszel a nappalok rövidülnek. Az időjárás egyre hidegebbre, szelesebbre és csapadékosabbra fordul. A lombhullató növények levelei elsárgulnak, elvörösödnek. Gyönyörű színpompába borul a természet. Azután az elszáradt levelek lehullnak a fákról. Néhány későn érő gyümölcs még betakarításra vár.

1. a) Melyik szó illik Juhász Gyula *Ének* című verséhez? Húzd alá!

vidám szomorkás derűs bánatos ünnepélyes mélabús vicces

b) Keresd meg a vers szövegében a következő gondolatokat! Húzd alá a versben!

- Sötétséget hoz az őszi este.
- A fák vörös lombját fújja a szél.
- A vidám nyár véget ér.

2. Mondd el az *Ősz* című szöveg alapján, milyen változások következnek be ősszel!

Gyűjts a séták, kirándulások során különböző formájú, színes faleveleket! Hazaérve óvatosan mosd le és szárítsd meg őket! A kisimított leveleket helyezd szalvéta közé, majd tedd egy vastagabb könyvbe! Préselés után szárazak, szép simák, de törékenyek lesznek. Ezért óvatosan bánj velük! Gyönyörű képeket készíthetsz belőlük.

3. Magyarázd el a társadnak, hogyan kell falevelet préselni!

VILÁGGÁ MENT A NYÁR

Nyugtalanul aludt éjszaka a nagy bükkfa. Nem is aludt jóformán, csak sóhajtozott. Alig várta, hogy megvirradjon, hogy szétnézessen a tájon.

– Bikkakk, bikkakk! – ébredtek a mókuskok is vígan ugrándozva.

Maga alá tekintett az öreg erdő. S hát mit kell látnia: csupa frissen hullott bükkmakk az avar. Annak örültek úgy a mókuskok.

S az öreg erdő látta, hogy magányos társa, a tölgy is, amott a tisztáson, tanácstalanul tekint körül.

– Mi történt, szomszéd? – szólta át a bükk-erdő a tölgyfának.

– Világgá ment a nyár – felelte a tölgy helyett a mogyoróbokor.

– Világgá, világgá ment – sóhajtott most már a tölgy is. S már látták is mindannyian a nyár lába nyomát végig a patak mentén húzódó hosszúkás réten.

Füttyszót is hallottak. S látni vélték, mint-ha egy úrfiforma ugrált volna kikericsről kikericsre, de olyan könnyedén, hogy a finom szirmok meg se rezzentek alatta. Makkot, mogyorót csörgetve táncolt a falu felé.

Az ősz volt. Bizonyára a diószüretre sietett.

Kányádi Sándor

1. a) Gyakorold a következő szavak olvasását!

aludt	bükkfa	hallottak	úrfiforma	diószüretre	tanácstalanul
szólt	frissen	füttyszót	kikericsről	ugrándozva	szétnézessen

b) Keresd meg a szövegben és húzd alá az olvasott szavakat!

2. Kik szólnak meg a szövegben? Keretezd be a nevüket!

3. Mondd el a társaidnak, milyennek látták a fák az őszt!

ÚTRA KELT A NYÁR

Fürge lábán, lenge szárnyán,
útra kelt a nyár.

Piros arcát, arany haját
nem láthatjuk már.

Gólyák, fecskék, fülemülék
elkísérték messze.

Erdő, mező elszendergett,
és észre sem vette.

A kék eget, a meleget
mind becsomagolta,

A fellegek keseregnek,
siratják azóta.

Osvát Erzsébet

VALAMI KÉSZÜL

Elszállt a fecske,
üres a fészke,
de mintha most is
itt ficserészne,
úgy kél a nap,
és úgy jön az este,
mintha még nálunk
volna a fecske.
Még egyelőre
minden a régi,
bár a szúnyog már
bőrét nem félti,
és a szellő is
be-beáll szélnek,
fákon a lombok
remegnek, félnek.
Valami titkon,
valami készül:
itt-ott a dombon
már egy-egy csősz ül:

Nézd csak a tájat,
de szépen őszi.

Kányádi Sándor

NYÁRVÉG

Pára gyűl a
domb mögött,
esőfelhő lődörög,
szürkül
az ég
kékje;
Pöndörödik a levél,
bokor mögül fürge szél
ugrik ki a rétre.
Jaj, be kár,
jaj, be kár,
búcsúzkodik már a nyár.
Egy fűszál tetején
sír a katicabogár.

Ténagy Sándor

1. Húzd alá a *Valami készül* című versben a rímelő szó párokat! Írj le közülük ötöt a füzetedbe!

2. Beszéljétek meg, mit jelentenek a következő kifejezések a *Valami készül* című versben!

- „és a szellő is be-beáll szélnek”
- „itt-ott a dombon már egy-egy csősz ül”
- „fákon a lombok remegnek, félnek”

3. Egészítsétek ki a szókapcsolatokat a *Nyárvég* című vers szerint, és értelmezzétek a jelentésüket!

- „esőfelhő _____”, „_____ a levél”

4. a) Húzd alá a kérdésekre a választ a *Nyárvég* című versben!

- Mit csinál a nyár?
- Hol sír a katicabogár?

b) Mit gondolsz, miért sír a katicabogár?

A KISFECSKE BÚCSÚJA

Az egyik verőfényes őszi délutánon próbarepülési gyakorlatot rendeztek a távoli Afrikába készülő fecskék. A környék legfiatalabb és legvéznaabb kis fecskéje is részt vett a nagy erőpróbán.

Kezdetben csak szárnyait csapkodta, röpködött ide-oda. Aztán mind magasabbra szállt, elérte a fák tetejét. Majd lebukott a mélybe, s merész ívben röpködött le-föl a sárguló lombok között.

A gyakorlat után, amikor a fecskecsapat pihenőt tartott, a kislecske dicsekedve

mesélte barátjának, hogy egy takaros kis csomagot készített magának a hosszú útra. Meg is mutatta neki az apró poggyászt. Volt benne hervadt akácvirág, különféle magvak és egy pár ízletes legyekcske.

Másnap reggel útnak indult a fecskeraj. Kezdetben a kislecske jól bírta az iramot. Batyuját hol egyik, hol meg a másik szárnyára akasztotta.

Aztán lassan fáradni kezdett. Szárnyai egyre súlyosabbá váltak. Végül lemaradozott, és jóval alacsonyabban repült a többiekénél. Ekkor úgy döntött, hogy eldobja a féltett csomagot. Szomorúan repült tovább. Fecskemama azonban megvigasztalta:

– Gondolj arra, kislecske, hogy kikeletkor újra visszajövünk. Nem viszünk magunkkal semmit, hisz tavasszal újra itt leszünk!

B. Németh Ágnes

1. a) Húzd alá a kérdésekre válaszoló szavakat *A kislecske búcsúja* című szövegben!

- Hová készültek a fecskék?
- Mi volt a kislecske csomagjában?
- Kinek mutatta meg a csomagot?
- Ki vigasztalta meg a kislecskét?
- Mikor jönnek vissza a fecskék?

b) Vajon miért készített csomagot az útra a kislecske? Beszéljétek meg!

2. Pótold a mássalhangzókat a szavakban! Írd le őket helyesen! Segít az olvasmány.

_ e _ _ ia _ a _ a _ _ _ e _ _ é _ _ á _ _ _ _ ó _ a _ e _ ü _ é _

a _ a _ _ o _ _ a _ _ a _ _ e _ _ i _ a _ _ _ a _ _ a _ _ i _ _ _ a _ ö _ ü _ _

3. Húzd alá a kislecskére illő tulajdonságokat!

fiatal vézna erős ügyes önfejű tudatlan megfontolt kövér kitartó

A LEVEGŐ VÁNDORAI

Egyes madarak minden ősszel vándorútra kelnek, mert nem képesek elviselni itthon a telet. Nem találnak táplálékot, és a hideg is gondot jelent számukra. Dél felé, melegebb vidékekre repülnek. Mikor nálunk tél van, azon a vidéken meleg napsütés várja őket.

Vajon miért nem tévednek el a madarak? Honnan tudják, merre kell menniük?

A nappal vándorló madarak a Nap állása alapján tájékozódnak. Az éjszaka repülő szárnyasok a csillagokból tudják, hogy merre kell menniük. Mások a Föld mágnesessége alapján teszik meg vándorútjukat. Érdekes még az is, hogy a madarak nem a hőmérséklet változása miatt készülődnek a hosszú útra. A nappalok rövidülése figyelmezteti őket arra, hogy közeledik a hideg évszak, és indulni kell. Ugyanez a helyzet akkor is, amikor tavasszal visszatérnek.

forrás: Madarak-világa (www.madar-vilag.eoldal.hu)

1. A táblázat segítségével a legismertebb vándormadarak költözési szokásait tanulmányozhatod.

Mondd el, mi segít a tájékozódásban a költöző madaraknak vándorlásuk során!

A madár neve	A költözés ideje	Hol tölti a telet?	Az érkezés ideje
1. fehér gólya	augusztus vége	Afrikában	március
2. füstifecske	szeptember	Afrikában	március vége
3. nagy kócsag	november	Dél-Európában	február
4. búbos banka	szeptember	Afrikában	március
5. kakukk	szeptember	Afrikában	április
6. bölömbika	október	Dél-Európában	március

2. Válaszolj a kérdésekre a táblázat alapján! Írd a vonalra a madár neve előtti számot!

Melyik madár költözik el legkorábban? _____

Mely madarak töltik a telet Afrikában? _____

Melyik madár érkezik legkorábban? _____

Mely madarak költöznek szeptemberben? _____

SZÜRET

Az öreghegyi szőlőskertekben puttonyos férfiak, tarka ruhás asszonyok sürgölődtek a pincék körül. Október közepe volt, javában szüreteltek.

– Holnap mi is szüretelünk! – mondta Zsófi. Másnap korán keltek. Reggeli után vödreikkel a szőlőbe vonultak.

Zsófi boldogan csattogtatta piros nyelvű metszőollóját. Úgyesen lenyisszantotta vele a nagy szőlőfürtöket, és a vödörbe dobálta. A tele vödörrel elindult a présház felé, majd ott a daráló garatjába öntötte a leszüretelt szőlőt. Forgatni kezdte a daráló karját. Néz-

te, hogyan potyog a kádba a szétzúzott szőlő. Szaporán teltek a vödrök, beszélgetve, tréfálkozva, szüreti dalokat énekelve szedték a gyümölcsöt. Zsófi apja alig győzte a darálóhoz hordani.

Délig leszedték a nagy részét, és farkaséhesen ültek asztalhoz. A nagy bogrács pörköltből jóízűen falatoztak. Alig maradt valami Bundás kutyának.

Rövid pihenő után tovább szüreteltek. Délutánra a tölgyfakád megtelt ledarált szőlővel. Elérkezett a préselés ideje. A prés bordái között bőven csordult a must, a szőlő édes leve.

– Hozd a poharadat Zsófi, ez már tiszta must! – szólt apa.

Zsófi oroszlanos bögréjét a prés alá tartotta, aztán belekortyolt az aranysárga, édes szőlőlébe.

– Hmmm, de finom! – csettintett a nyelvvel elégedetten. Aztán kiszaladt a pincéből, és kiáltozni kezdett:

– Gyertek mustot inni!

A nagyhasú hordók is mohón nyelték az édes folyadékot. Estére meg is telt mind-egyik. Azokban érlelődik borra a must.

Nagy Franciska alapján

1. Gyűjtsd össze a társaddal, miféle munkákat végeznek a szüretelők!

2. Igaz vagy hamis az állítás? Jelöld I vagy H betűvel!

A szőlőt tavasszal szüretelik.

A szüret vidám hangulatban zajlik.

A leszedett szőlőt puttonnyal hordják a darálóba.

A prés bordái között kicsordul a bor.

A mustot a gyerekek is megkóstolhatják.

HÓPEHELY

Hópehely,
csillogó,
hull a földre
millió,
táncra perdül
szüntelen
táncos kedvű
ünnepen.

Hó alatt
lágymező,
hó alatt
háztető,
pehely lebben,
könnyed, táncos,
bálterem
az egész város.

Elcsitul
a fagyos szél,
hej, ilyenkor
szép a tél.
Jégvirága
lombosodik,
hóvirágról
álmodozik.

Majtényi Erik

TÉL

HÓMONDÓKA

hó hó
millió
fehér szárnyú
pillangó
ide-oda
szállodogálva
száraz fűre
fák bogára
kórótüske
tűhegyére
kerek kalap
peremére
hó hó
millió
hullócsillag
vakító
fénye reszket
szempillámon
erdőt mezőt
hegyet völgyet
beborító
ezüstfehér
tündérálom

Kerek Imre

1. Beszéljétek meg, miben hasonlít a *Hópehely* és a *Hómondóka* című vers!

2. Milyennek mutatják be ezek a versek a hóesést? Mondd el!

3. a) Húzd alá a *Hómondóka* című versben, mi mindenhez hasonlít a hóesés!

b) Fogalmazd meg szóban, téged mire emlékeztet a hóesés!

A TOROKGYULLADÁS

Anya elvitt a doktor nénihez,
s most van egy jó kis torokgyulladásom.
A betegségben az a jó,
hogy anya itt ül az ágyam mellett,
és harmadszor mondja a kedvenc mesémet,
apa vetít és kártyázik is velem.
Eljött a nagymama is,
és gesztenyepürét hozott,
Ancsa nekem adta a féltett,
fállábú babáját,
és a fülembbe súgta:

– Cserébe nem kérek semmi mást,
csak adjál nekem is egy kis torokgyulladást!

Csorba Piroska

NÁTHA

A kis Gidának náthája lett,
trüszkölt és prüszkölt
a párna felett.
Bebugyolálták
borogatásba,
forgatták erre meg arra sokat,
fejfájás ellen,
hátfájás ellen,
tömtek a szájába labdacsokat.
Töprengtek: hátha
terjed a nátha,
kiütés, kanyaró jöhet vele,
űzték a náthát,
nézték a hátát,
hogy pörsenéssel nincs-e tele.
Elhívták hozzá
tanácsot adni
a trüsszögés, prüszzögés doktorait.

Jött a sok híres és
nagy orvos futván,
végig az utcán
táskát és hallgatót rohanva vitt.
[...]
Fölfedték azután
a nátha, pörsenés,
trüsszögés, prüszzögés okát-fokát.
„Megmondjuk előre,
vigyázz a szellőre,
a huzat megdagaszt csuklót-bokát.”
Gidácska fölébredt,
elmúlt a náthája.
Kitekint az ablakon.
Homloka felhős lett:
„Hát a sok felnőtten
ma mivel mulattatom?”

A. A. Milne

1. Mondd el *A torokgyulladás* című vers alapján, mi a jó a betegségben!
2. Keressétek meg a *Nátha* című versben a következő szavakat! Beszéljétek meg a jelentésüket!
borogatás labdacsok pörsenés hallgató
3. Szerinted hogyan lehetne megelőzni az őszi, téli betegségeket! Írd le!

TÉLI PIHENŐ

Lehet, hogy te most készülsz a télre? Előveszed a szánkót, korcsolyát, meleg ruhát stb. Még nem késél el. Bőven van időd. Az állatok bizony nagy bajban lennének, ha csak most kezdenének készülni! A gólyák, fecskék, sárgarigók és még sok madár már elrepült Afrikába, a halak *elvermelték magukat*¹, és sok emlős téli álmot alszik. A sün sűrű bozótban, öreg fák gyökerei között készít puha fészket magának. A nyár végétől kezdve nagyon sokat eszik, jól meghízik, és októberben a fészkébe bújik. Elalszik, és áprilisig föl se ébred.

A medve is alaposan meghízik, mielőtt téli vackát felkeresné. Bundája alatt vastag szalonnaréteg képződik, ez élteti és védi a hideg ellen. Nem alszik igazi téli álmot. A hímek szundikálnak, de a nőstények nem érnek rá, hiszen decemberben vagy januárban hozzák világra két-három bocsukat.

Schmidt Egon

¹ *elvermelték magukat*: elbújtak a folyó vagy tó iszapjában

1. Hogyan készülnek az állatok a télre? Válaszolj a megkezdett mondatok befejezésével!

A gólyák, fecskék...

A halak...

A sün...

A medve...

2. a) Hópihék hullottak az alábbi szövegre. Próbáljátok meg kiegészítve elolvasni!

Az ❄️pró rovarok a fák kérge vagy a kövek alá búj❄️ak. Od❄️ja mélyén szendereg a m❄️kus. Az ürge f❄️d alatti vackában alszik. Az eg❄️rek, pockok sűrűn járnak fel élelemért a hó ❄️ól. A róka jól ismeri a pockok téli sz❄️l❄️sát, gyakran meg is dézsm❄️lja éle❄️ka❄️n❄️r❄️jukat. Legjobb❄️n talán az ❄️zek és a szarvasok szenvednek a hi❄️egtől, az éhségtől, de az er❄️szek gondoskodnak tápl❄️l❄️ről számukra.

b) Mondjátok el egymásnak, mit tudtok meg az elolvasott szövegből!

A RÓKA MINT MIKULÁS

(dramatizáláshoz, bábozáshoz)

Mesélő: December puha fehér hóval érkezett az erdőbe. Minden csendes, az állatok rejtekhelyükbe húzódva várják a jobb időt. Csak Nyuszkóéknál nagy a nyüzsgés. A három nyúlfi – Nyuszkó, Füleske és Ugri – lázasan készülődik, éppen nyúlcipőiket tisztítják, közben izgatottan beszélgetnek.

Nyuszkó: Biztos, hogy eljön?

Füleske: Hát persze! Ő minden évben eljön.

Nyuszkó: És nekem is hoz ajándékot? Honnan tudja, hogy én is megszülettem?

Ugri: Ő mindent tud! Ne izgulj, te is kapsz ajándékot, csak jól tisztítsd ki a cipődet!

Nyuszkó: De szeretném már látni piros kabátját, fehér szakállát és ajándékkal teli hatalmas zsákját!

Mesélő: Miközben így beszélgettek, nem vették észre, hogy az ablak alatt ólálkodik a róka, és hallgatózik.

Róka: Kit várnak ezek? Vajon ki lehet az a piros kabátos, fehér szakállas, nagy zsákot cipelő ember? Csak nem az, akit a domb mögött láttam baktatni? Hogy is hívják?... Mikulás! Na mindjárt megérkezik hozzátok a Mikulás, hamarabb, mint gondoltátok! *(Azzal elrohant, mert óriási ötlete támadt. Hazament, és előkapta azt a kopott, piros kabátot, amit a madárijesztő viselt a nyáron, kenderből szakállt kötött az állára, a fejére húzott egy egérrágta kucsmát. Fogott egy üres zsákot, s elindult Nyuszkóékhoz. Bezörgetett.)*

Nyuszik: Ki az?

Róka: *(mézesmázos hangon)* Hát ki lenne? Az, akit úgy vártok! A Mikulás!

Nyuszik: Jaj, de jó! Jaj, de jó!

Füleske: Gyere be gyorsan, biztosan nagyon átfagyta ebben a hidegben!

Nyuszkó: Tedd le a zsák... De hiszen ez a zsák üres! Nekünk nem hoztál semmit?

Róka: Hát szó, mi szó, már sokfelé jártam, elfogyott az ajándék, de azért nektek tartogatok még egy kis meglepetést a zsák alján. Gyertek, keressétek meg, mert már nehezen hajlik a derekam!

Füleske: Várj még, Mikulás! Előbb hallgasd meg a verset, amit neked tanultunk! *(Elmondják a Hull a hó című verset.)*

Róka: *(Már türelmetlenül várja a szép, hosszú vers végét.)* Jó, jó, de most már gyertek, vegyétek ki a zsákból az ajándékokat!

Ugri: Várj még, Mikulás! Hallgasd meg azt a dalt is, amit neked tanultunk! *(A nyulak rázendítenek a Hull a pelyhes fehér hó című dalra.)*

Róka: *(egyre idegesebb)* Jól van, elég a kornyikálásból, gyertek az ajándékért!

Nyuszkó: Mikulás! Előbb nézd meg a rajzunkat, amit neked készítettünk! Ugye milyen szép?

Róka: Szép, szép, de ne vacakoljatok már annyit, gyertek ide a zsákhoz! Nem gondoltam, hogy ennyit kell veletek bajlódnom!

Mesélő: Ekkor valaki bekopogott, és megszólalt kintről egy kellemes, mély hang.

Mikulás: Itt laknak Nyuszkóék? Én a Mikulás vagyok. Eljöttem hozzátok, mert úgy hallottam, nagyon jók voltatok. *(Benyitott, s a nyulaknak még a lélegzete is elállt. Rögtön rájöttek, hogy ez az igazi Mikulás, nem az a szedett-vedett ruhás modortalan alak, aki szeretett volna a föld alá bújni szégyenében.)*

Mikulás: Úgy látom, épp jókor érkeztem. Hohó, barátom! Állj csak meg! *(Lekapta a*

szökni próbáló rókáról a kucsmát és az alszakállat, s a nyulak felismerték ravasz ellenességüket.)

Nyulak: Jaj, hisz ez a róka!

Mikulás: No, te róka! Most te is megkapod az ajándékodat! Ha nem kotródsz el innen azonnal, kipróbálom a hátadon ezt a köteg virgácsot! *(Nem kellett kétszer mondania, a róka már árkon-bokron túl volt.)*

Mesélő: A nyuszik pedig előadták a verset és a dalt az igazi Mikulásnak is, aki gazdagon megjutalmazta őket. A fényesre tisztított nyúlcipők dugig voltak ajándékokkal, jutott az ablakpárkányra is. A nyuszik pedig olyan boldogok voltak, mint még soha.

Szilágyi Kati

1. Válaszoljatok a kérdésekre!

- Hány szereplő kell az előadáshoz?
- Miért Nyuszkó volt a legizgatottabb a testvérek között?
- Mivel indokolta a róka, hogy üres a zsákja?
- Miért siettette a róka a nyuszikat?
- Mi mentette meg a nyuszikat?

2. Mondjátok el, mit rajzolhattak a Mikulásnak Nyuszkóék!

3. Folytassátok a történetet!

Pl.: Hazaérkeznek a nyúlszülők...

4. Állítsatok össze műsort a Mikulás köszöntéséhez!

FAGY JANKÓ

Az Időjárás Palotájának lakói közül Fagy Jankó volt a legboldogtalanabb.

– Engem senki sem szeret – panaszkolta.

– Elhervasztom a virágokat, és az emberek, ha rájuk lehelek, dideregve mondják: „Jaj, de utálok a hideget!”

– Engem is utálnak néha az emberek – mondta az eső.

– A parasztok szeretnek téged. Meg a kacsák is. Szeretik az emberek a havat is, mert hóembert építenek belőle. A gyerekek a szélnek is örülnek, ha a magasba röpíti a sárkányait. Csak engem nem szeret senki – kesergett Fagy Jankó.

Karácsonyeste Fagy Jankó kiosont az Időjárás Palotájából. Lába nyomán olyan keménnyé vált a föld, hogy szinte szikrázott. Fölnyúlt a fák koronái közé, megbor-zongatta az ágakat, és belesett az örökzölddel, karácsonyfával ékes otthonokba.

– Karácsony van, én is kedveskedhetnék valamivel az embereknek – gondolta.

– Mondjuk, földíszítem az ablakaikat. Akkor biztosan megszeretnek.

Egész éjszaka dolgozott. Jeges ujjával különös mintákat rajzolt az üvegekre. Volt ideje, nyugodtan maradhatott, mivel karácsony másnapján is nagy volt a hideg. Kihallgatta, mit mondanak róla az emberek.

Julika beteg volt, az ágyban feküdt. Szomorúan gondolt arra, hogy emiatt lemarad a karácsonyi finomságokról. Álomba sírta magát. Reggel, amikor felébredt, ránézett az ablakra, és a lélegzete is elakadt a gyönyörűségtől.

– Milyen szép virágok! – kiáltotta. – Virágok és ezüst levelek!

Mindjárt jobban érezte magát.

És így volt ez mindenütt. Futott Fagy Jankó házról házra, hogy hallja, amint odabent a rajzait dicsérik. El is felejtette minden bánatát. Igen, csodálatos érzés volt, hogy az emberek őt is megszerették. És éppen most, karácsonykor.

Linda Jennings

1. a) Olvasd el többször a következő szavakat!

legboldogtalanabb
sárkányait
örökzölddel
finomságokról

elhervasztom
karácsonyeste
kedveskedhetnék
gyönyörűségtől

dideregve
megborzongatta
földíszítem
megszerették

b) Keresd meg a mesében a gyakorolt szavakat, és húzd alá őket! Készülj fel a szöveg felolvasására!

2. Válaszolj a kérdésekre a *Fagy Jankó* című mese alapján!

- Miért nem szeretik az emberek a fagyot?
- Miért szerették meg Fagy Jankót az emberek?

3. Döntsd el, hogy igaz vagy hamis az állítás! Jelöld I vagy H betűvel! Indokold meg a választásodat!

Fagy Jankó arra vágyott, hogy őt is szeressék az emberek.
Szilveszter éjszaka kiosont az Időjárás Palotájából.
Jeges ujjával hóvirágokat rajzolt az ablakokra.
Fagy Jankó rajzai csak Julikának tetszettek.
Csodálatos érzés volt Fagy Jankó számára, hogy
az embereknek örömet szerzett.

4. Húzd alá a *Hull a hó* című versben azokat a sorokat, amelyekről Fagy Jankó jut az eszedbe!

HULL A HÓ

Hull a hó,
micsoda
zord idő,
hósapkát
húzott a
háztető.
Udvarra
hóvárat
hord a szél,
hófehér
szőnyegén
jár a tél.
Zúzmara
zizzen az
ágakon,
hópihe
táncol a
válladon.
Ablakon
sok kicsi
jégvirág,
ez már az
igazi
jégvilág!

Kufár Róza

KARÁCSONYI KÖSZÖNTŐ

Csillagfény – gyertyafény
karácsony estéjén.

Öröm és békeesség,
tündöklő fényesség.

Fenyőfa, ajándék:
cukorka, sok játék...

Asztalon friss kalács,
illata mily csodás!

Kis fiúk – kis lányok,
minden jót kívánok!

Drégely László

HALLGAT AZ ERDŐ

Hallgat az erdő,
csöndje hatalmas;
mohát kapargat
benne a szarvas.

Mohát kapargat,
kérget reszelget.
Szimatol, szaglász,
cimpája reszket:
ura a két fül
minden kis nesznek.

Hallgat az erdő,
csöndje hatalmas;
*kujtorog*¹ benne,
éhes a farkas.

Éhes a farkas,
éhében vesz meg.
Szimatol, szaglász,
*horpasza*² reszket:
ura a két fül
minden kis nesznek.

Hallgat az erdő,
*kajtat*³ a farkas;
*kérődzik*⁴ csendben
s fülel a szarvas.

Hopp, most az ordas
orrát lenyomja,
s fölkapja menten:
rálelt a nyomra!

Szökken a farkas,
megnyúlik teste,
szökken, de éppen
ez lett a veszte.

Roppan a hó, s a
száraz ág reccsen,
ágyúlövésként
hallszik a csendben.

Roppan a hó, s a
száraz ág reccsen,
s már a szarvas sem

kérődzik resten:
ina, mint íjhúr
feszül és pendül,
teste megnyúlik:
futásnak lendül.

Nyelvét kiöltve
lohol a farkas,
messze előtte
inal a szarvas.

Zúzmara, porhó
porzik a fákról,
menti a szarvast
csillogó fátyol.

Horkan a farkas,
nyüszít és prüszköl,
nem lát a hulló,
porzó ezüsttől.

Nyomot vét.
Kábán leül a hóba,
kilóg a nyelve,
lelóg az orra.

Hallgat az erdő,
üvölt a farkas.
Kérődzik csendben
s fülel a szarvas.

Kányádi Sándor

¹ *kujtorog*: kószál, csavarog

² *horpasza*: emlősállat hasán lévő
horpadás

³ *kajtat*: keresgél, kutat

⁴ *kérődzik*: eszik, rágja a táplálékot